

ที่ อต ๐๐๒๓.๑๕/ว ๒๙๗๒

ที่ว่าการอำเภอลับแล

ถนนศรีพนมมาศ อต ๕๓๑๓๐

๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง การลงโทษข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่ามีพฤติการณ์ ร่ำรวยผิดปกติ

เรียน นายกเทศมนตรีตำบล และนายกองค้การบริหารส่วนตำบล ทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ อต ๐๐๒๓.๒/ว ๒๗๔๓
ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดอุดรดิตถ์ แจ้งว่า ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณากรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้บังคับบัญชาจึงมีอำนาจสั่งลงโทษ ไล่ออกบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๑๕ ประกอบมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ก่อน เพราะเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ และข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ถูกลงโทษไม่อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการ หรือพนักงาน ส่วนท้องถิ่น ตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์การพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ เพราะมิใช่การสั่งลงโทษไล่ออกตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการ ทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ หากประสงค์จะได้แย้งคำสั่งลงโทษก็ต้องใช้สิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาล ทั้งนี้ ให้นายกองค้กร ปกครองส่วนท้องถิ่น มีคำสั่งลงโทษไล่ออกภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง แล้วรายงานคณะกรรมการ ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบด้วย โดย ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ได้มีมติให้เวียนแจ้งแนวทาง ปฏิบัติเกี่ยวกับการสั่งลงโทษและการโต้แย้งคำสั่งลงโทษกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๔ เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย โดยสามารถ ดาวน์โหลดเอกสารได้ทางเว็บไซต์ของสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอลับแล <http://laplaedistrict.uttaraditlocal.go.th>

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางเรณู อินศิริ)

ปลัดอำเภอ (จพง.ปค.ขพ.) รักษาการแทน
นายอำเภอลับแล

สนง.ส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอลับแล

โทร./โทรสาร.๐-๕๕๔๓-๒๐๗๗

ที่ อต ๐๐๒๓.๒/ว ๒๗๙๓

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอลับแล
เลขที่รับ 873
วันที่ 16 ต.ค. 65
เวลา

ศาลากลางจังหวัดอุตรดิตถ์
ถนนประชานิมิตร อด ๕๓๐๐๐

๑๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง การลงโทษข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่ามีพฤติการณ์
ร่ำรวยผิดปกติ

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์ และนายกเทศมนตรีเมืองอุตรดิตถ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๔
ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. แจ้งว่า ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณากรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ นายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้บังคับบัญชาจึงมีอำนาจสั่งลงโทษไล่ออกบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๑๕ ประกอบมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๒ ก่อน เพราะเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ และข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ถูกลงโทษไม่อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ.๒๕๕๘ เพราะมิใช่การสั่งลงโทษไล่ออกตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ.๒๕๕๘ หากประสงค์จะโต้แย้งคำสั่งลงโทษก็ต้องใช้สิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาล ทั้งนี้ ให้นายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งลงโทษไล่ออกภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง แล้วรายงานคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบด้วย โดย ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ได้มีมติให้เวียนแจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสั่งลงโทษและการโต้แย้งคำสั่งลงโทษกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นร่ำรวยผิดปกติตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ ตามความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๔ เรื่องการดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ.๒๕๖๑ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางแอน อิ่มศิริ) ๑๖ มิ.ย. ๒๕๖๕

(นายพยงค์ ยาทา)

เรียน นายอำเภอลับแล
— คังหัด แห่งศาลากลาง
จังหวัด และ พนง. ส่วนท้องถิ่น
— เจ้าหน้าที่ อบต.
ทุกแห่งทราบ เพื่อพิจารณา
ดำเนินการต่อไป

ปลัดอำเภอ (จพง.ปค.ทพ.) รักษาราชการแทน
นายอำเภอลับแล

ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

16 ต.ค. 65

ที่ มท ๐๘๐๙.๕/ว ๒๔

สำนักงาน ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓) มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง การลงโทษข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลว่ามีพฤติการณ์ร้ายชัดปกติ
เรียน ประธาน ก.จ.จ. ก.ท.จ. และ ก.อบต.จังหวัด ทุกจังหวัด และประธาน ก.เมืองพัทยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๕ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณากรณีคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีความเห็นตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๕ เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อนำมาใช้บังคับกับข้าราชการและพนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วเห็นว่าการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาในการสั่งลงโทษไล่ออกข้าราชการพลเรือนสามัญ กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าร้ายชัดปกตินั้น เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ อันเป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการ หน้าที่และอำนาจในการดำเนินการทางวินัยไว้เป็นการเฉพาะมิใช่การสั่งลงโทษไล่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้บังคับบัญชาจึงมีอำนาจสั่งไล่ออกได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอความเห็นชอบจากองค์การบริหารงานบุคคลก่อน และข้าราชการพลเรือนสามัญที่ถูกสั่งลงโทษไม่อาจอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ตามมาตรา ๓๑ (๒) ประกอบมาตรา ๑๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ การตรวจสอบการใช้ดุลพินิจในกรณีนี้ย่อมเป็นอำนาจของศาลหรือกลไกในการตรวจสอบที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

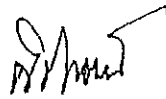
ดังนั้น กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นมีพฤติการณ์ร้ายชัดปกติ นายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะผู้บังคับบัญชาจึงมีอำนาจสั่งลงโทษไล่ออกบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๑๕ ประกอบมาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ ก่อน เพราะเป็นการใช้อำนาจตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นที่ถูกลงโทษไม่อาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์การพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพราะมิใช่การสั่งลงโทษไล่ออกตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย พ.ศ. ๒๕๕๘ หากประสงค์จะโต้แย้งคำสั่งลงโทษก็ต้องใช้สิทธิยื่นฟ้องคดีต่อศาล ทั้งนี้ ให้นายองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีคำสั่งลงโทษไล่ออกภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง แล้วรายงานคณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นเพื่อทราบด้วย โดย ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต. ได้มีมติให้เวียนแจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสั่งลงโทษและการโต้แย้งคำสั่งลงโทษ กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นร้ายชัดปกติตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ตามความเห็น

/คณะกรรมการกฤษฎีกา...

คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๔ ดังกล่าว ให้ประธาน ก.จ.จ. ก.ท.จ. และ ก.อบต.จังหวัด
ทุกจังหวัด และ ก.เมืองพัทยา เพื่อแจ้งให้นายกองค้กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบและถือปฏิบัติ ตามนัย
มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริวัฒน์ บุปผาเจริญ)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขาธิการ ก.จ. ก.ท. และ ก.อบต.

สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น
กลุ่มงานมาตรฐานวินัยบุคคลส่วนท้องถิ่น
โทร ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๑๓๓
โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๘๔๗๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสาน นางสาวศิริรัตน์ แดงรอด ๐๘ ๔๗๐๖ ๐๙๖๓

เรื่องเสรีจที่ ๑๕๙๒/๒๕๖๔

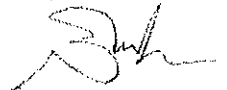
บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
พ.ศ. ๒๕๖๑

สำนักงาน ก.พ. ได้มีหนังสือ ที่ นร ๑๐๑๓/๑๕๐ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติรายงานไปยัง ก.พ. เพื่อให้พิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีการลงโทษไล่ออกข้าราชการพลเรือนสามัญรายหนึ่งซึ่งเกษียณอายุราชการ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ ออกจากราชการ เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการประชุมครั้งที่ ๓๓๔/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติว่าข้าราชการพลเรือนสามัญรายนี้ร้ายผิดปกติตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ก.พ. พิจารณาแล้วมีความเห็นเป็น ๒ แนวทางดังนี้
แนวทางที่ ๑ เห็นว่า อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. จะมีอำนาจพิจารณาตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ก็ต่อเมื่อผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนสามัญเสร็จสิ้นแล้ว และรายงานผลไปยัง อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. แล้วแต่กรณี ซึ่งการพิจารณาโทษในกรณีนี้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลว่าข้าราชการพลเรือนสามัญรายผิดปกตินั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ไม่ได้บัญญัติหลักเกณฑ์หรือวิธีการดำเนินการไว้ แต่คณะกรรมการกฤษฎีกาเคยให้ความเห็นในเรื่องเสรีจที่ ๑๐๓๐/๒๕๕๙ ว่า มาตรา ๘๐ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการ หน้าที่และอำนาจในการดำเนินการไว้ครบถ้วนแล้ว จึงเป็นเรื่องที่ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษไล่ออกตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการตามกระบวนการหรือขั้นตอนปกติที่มีกฎหมายกำหนดไว้ และปัจจุบันพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้นำหลักเกณฑ์การดำเนินการกรณีร้ายผิดปกติตามมาตรา ๘๐ (๔) ดังกล่าวมาบัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวด ๕ การดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สิน โดยมาตรา ๑๒๒ บัญญัติในสาระสำคัญไม่แตกต่างจากเดิม เว้นแต่กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออกเพียงสถานเดียว นอกจากนี้ มาตรา ๑๒๒ วรรคหก ยังบัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งลงโทษไล่ออกโดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กรบริหารงานบุคคลไว้ด้วย ดังนั้น กรณีนี้ผู้บังคับบัญชาจึงสั่งลงโทษไล่ออกข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นี้ ออกจากราชการได้ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยไม่ต้องส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นี้สังกัดอยู่พิจารณา ตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และไม่ถือเป็นการสั่งลงโทษทางวินัย

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๔๐๔/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ส่งมอบให้

นางสาวศิริลักษณ์ นามวงศ์
อธิบดีกรมกฤษฎีกา

ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวที่ต้องรายงานให้ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. พิจารณาตรวจสอบ การดำเนินการทางวินัย ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

แนวทางที่ ๒ เห็นว่า ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสรีที่ ๑๐๑๐/๒๕๕๔ เป็นการให้ความเห็นในส่วนอำนาจการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าอำนาจการตรวจสอบของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ซึ่งเป็นองค์การตรวจสอบการดำเนินการ ของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ นอกจากนี้ การดำเนินการกรณีร้ายแรงผิดปกตินั้น มาตรา ๑๑๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๓ บัญญัติให้นำความในหมวด ๒ การไต่สวน มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวกำหนดระยะเวลาการไต่สวนไว้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนเกินกว่าระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อาจส่งผลให้ผู้บังคับบัญชาไม่สามารถ สั่งลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญได้ อีกทั้งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดโทษไว้สองสถาน คือ ปลดออกหรือไล่ออก ส่วนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดโทษไว้สถานเดียว คือ ไล่ออก การใช้ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาจึงอาจเกิด ความถกเถียง ดังนั้น จึงไม่ควรตัดอำนาจการตรวจสอบของ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

ก.พ. จึงมีมติให้หาหรือต่อคณะกรรมการกฤษฎีกาในประเด็น ดังนี้

๑. อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. มีอำนาจตามมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ในการพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการดำเนินการ และการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาในการสั่งลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญ กรณีที่ส่วนราชการ รายงานการลงโทษข้าราชการพลเรือนสามัญตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ซึ่งขี้อยู่สำรว่าร้ายผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๓ หรือไม่

๒. กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติขี้อยู่สำรว่าร้ายผิดปกติ ข้าราชการพลเรือนสามัญร้ายผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยกำหนดให้ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งไล่ออกข้าราชการพลเรือนสามัญรายดังกล่าว ออกจากราชการ นั้น การลงโทษไล่ออกจากราชการดังกล่าวถือเป็นการลงโทษตามพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ หรือไม่ และกรณีที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นได้ออกจากราชการ ไปก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมีมติขี้อยู่สำร การดำเนินการของผู้บังคับบัญชาจะต้องนำบทบัญญัติ ที่เกี่ยวข้อง เช่น มาตรา ๑๐๐ หรือมาตรา ๑๐๐/๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มาใช้พิจารณาด้วยหรือไม่

๓. เมื่อผู้บังคับบัญชามีคำสั่งไล่ออกข้าราชการพลเรือนสามัญออกจากราชการตามที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติขี้อยู่สำรว่าร้ายผิดปกติ ตามมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๓ ผู้ใดเป็นผู้มีอำนาจตรวจสอบ การใช้ดุลพินิจดังกล่าว หรือหากข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นไม่เห็นด้วยกับคำสั่งจะอุทธรณ์ ต่อองค์กรใด จะถือเป็นการอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ตามมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนฯ หรือไม่

สำนักงาน ก.ค.ศ.

นางสาวศิริวิภา นพคุณ
ผู้อำนวยการสำนักงาน ก.ค.ศ.

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๓) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงาน ก.พ. โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นควรรวมพิจารณาข้อหารือในประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สอง เนื่องจากเป็นประเด็นที่สืบเนื่องกัน และมีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่งและประเด็นที่สอง เห็นว่า มาตรา ๓๐๓^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษตามพระราชบัญญัติให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๙๖^๒ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. และในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาส่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. มีมติ แต่เมื่อการส่งลงโทษใส่งออกในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วิจัยถ้อยว่าข้าราชการพลเรือนสามารถนำรายผิดปกตินั้นเป็นการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๓๒๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

^๑มาตรา ๓๐๓ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการโดยเดहाะ หรือสั่งยุติเรื่อง หรือลงโทษแล้ว ให้รายงาน อ.ก.พ. กระทรวงซึ่งผู้ถูกดำเนินการทางวินัยสังกัดอยู่เพื่อพิจารณา เว้นแต่เป็นกรณีดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการต่างกระทรวงกัน หรือกรณีดำเนินการทางวินัยตามมติ อ.ก.พ. กระทรวง ตามมาตรา ๙๖ วรรคสอง ให้รายงาน ก.พ. ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.พ. กำหนด

ในกรณีที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. เห็นว่าการดำเนินการทางวินัยเป็นการไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม หากมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาส่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. มีมติ

ในกรณีตามวรรคสองและในการดำเนินการตามมาตรา ๓๐๔ ให้ ก.พ. มีอำนาจสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดตามมาตรา ๙๕

^๒มาตรา ๙๖ ภายใต้บังคับวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนสามัญใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ถึงโทษปลดออกหรือไล่ออกตามความร้ายแรงแห่งกรณี ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะเข้ามาประกอบการพิจารณาสิทธิโทษก็ได้ แต่ห้ามมิให้ลดโทษลงต่ำกว่าปลดออก

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนหรือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๙๓ วรรคหนึ่ง หรือผู้มีอำนาจตามมาตรา ๙๕ เห็นว่าข้าราชการพลเรือนสามัญใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. จังหวัด อ.ก.พ. กรม หรือ อ.ก.พ. กระทรวง ซึ่งผู้ถูกกล่าวหาสังกัดอยู่ แล้วแต่กรณี พิจารณา เมื่อ อ.ก.พ. ดังกล่าวมีมติเป็นประการใด ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ส่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.พ.

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ ไม่ใช่ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ ให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๕๗ ระดับเหนือขึ้นไปมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ นี้ได้

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออก ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

^๓มาตรา ๓๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐนำรายผิดปกตินั้นให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนราชการได้สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิมติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบเพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่นำรายผิดปกตินั้นเป็นของแผ่นดินต่อไป และให้เฝ้าความในมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๑๓๙ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๓ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุด ให้ประธานกรรมการยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่นำรายผิดปกตินั้นเป็นของแผ่นดินต่อไป โดยให้นำความในมาตรา ๘๐ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

(มีต่อหน้าถัดไป)

ตำแหน่ง...

นางสาว...
อธิบดี...

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ อันเป็นบทบัญญัติที่กำหนดวิธีการ หน้าที่ และอำนาจในการดำเนินการทางวินัยกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกกล่าวหาว่า ร่ำรวยผิดปกติไว้เป็นการเฉพาะ ในวรรคสามและวรรคหกแล้วว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ ร่ำรวยผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุป ไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่วินิจฉัยเพื่อส่งโทษไล่ออกภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชามีอำนาจสั่งไล่ออกได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กรบริหารงานบุคคล ดังนั้น การสั่งลงโทษไล่ออกกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ร่ำรวยผิดปกติ จึงมิใช่การสั่งลงโทษไล่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.พ. ย่อมไม่มีอำนาจในการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมและดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชา ตามมาตรา ๓๐๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ

ประเด็นที่สาม เห็นว่า เมื่อให้ความเห็นแล้วว่า การสั่งลงโทษไล่ออกของผู้บังคับบัญชา กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่า ร่ำรวยผิดปกติ เป็นการใช้อำนาจเฉพาะตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มิใช่การสั่งลงโทษไล่ออกตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งไม่อาจอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ค. ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ข้าราชการพลเรือนสามัญถูกสั่งลงโทษตามมาตรา ๓๑ (๒)^๕

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๑)

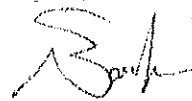
ในกรณีตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. แจ้งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุป ไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนของผู้ถูกกล่าวหาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่วินิจฉัยเพื่อส่งโทษไล่ออกภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่

ความในวรรคสามมิใช่ใช้บังคับกับผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง หรือข้าราชการอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยว่าข้าราชการดังกล่าว ร่ำรวยผิดปกติ ให้แจ้งให้ประธานกรรมการ แจ้งไปยังประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ประธานกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือประธานกรรมการ อัยการ แล้วแต่กรณี เพื่อพิจารณาดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ แล้วแต่กรณี ต่อไป และในกรณีที่มีการสั่งให้พ้นจากราชการ ให้ถือว่าเป็นการให้พ้นจากราชการ เพราะกระทำการทุจริตต่อหน้าที่

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง เพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่

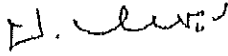
ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามวรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจสั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กรบริหารงานบุคคล

^๔ไปรตฺยเจ็จจรรพที่ ๓, ขั้งคั้บ
^๕วาทรวา ๓๑ ก.พ.ค. มีอำนาจหน้ท้ที่ต้งค้บไปมี
 ๓๓
 ๓๓

อ้บงค้บ

 อ้บงค้บ
 อ้บงค้บ

ประกอบกับมาตรา ๓๑๔^๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ เท่านั้น การตรวจสอบ
การใช้ดุลพินิจในกรณีนี้หากจะพึงมีข้อเป็นอำนาจของศาลหรือตามกลไกการตรวจสอบตามที่บัญญัติ
ไว้ในรัฐธรรมนูญ

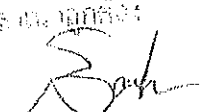
(นายปรารถ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
จันทราคม ๒๕๖๔

---

^๖มาตรา ๓๑๔ ผู้ใดถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการตาม
มาตรา ๓๑๐ (๑) (๓) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.ศ. ภายในสามสิบวันนับแต่วันทราบหรือถือว่า
ทราบคำสั่ง

การอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ศ.

ร.ต. นกทิ่ง

นายประเสริฐ นิลประพันธ์
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา